Прецъл ачестїї Фоі дін прічінъ кѫ Фóіа пентрѫ мінте інімъ шї літератѫръ есте пе ѫн жѫмътате де ан кѫ поща

2 ф. 24 кр., фъръ пощъ 2 ф. 8 кр. арґ. Пентрѫ анунціурї се плътеск пънъ ла 6 рындурї 8 кр. де ачї ынсѫс 1 кр. арґінт де ѫн рынд.

Nº. 18. 1640.

(CU PREA'NALTA VOIE.)

GAZETA DE TRANSILVANIA.

Brashov, 28. Aprilie.

Кѫзъ орієнталъ.

Кѫцї сънт дін пѫблікѫ нострѫ, карії сънъ сімцъ одрешкаре неодіхнъ, кънд кѫцетъ сѫ чітеск чева деспре старея де акѫм а ампъръцієї тѫрчещї? Кѫ кът анкордаре ацеаптъ лѫмеа, ка сънъ вадъ одатъ, кѫм се ва хотъръ ачеа прічінъ атът де греа шї ан времіле ачесте дін ѫрмъ тот маї мѫлт анкѫркатъ! Дін партене цім шї ачеея, кѫмкъ соарта націей ромънещї (анѫміт песте карпаці, шї кацї не маї афлъм песте дѫнъре дінколо) се кредеа а фі легатъ де соарта ачеїї ампъръції, че одінїоаръ ансѫфла Асіеї, Ѫропеї шї песте тот крещінісмѫлуї атът гроазъ, шї ампротіва кърія пептѫріле лъкѫіторілор дін прінціпатурї сълъжіръ де зід апъръторїѫ маї мѫлтъ време спре непрецѫітѫл фолос а Ѫропеї антрегї. Аша дар, де аре вреo націе сѫ патріе прічінъ а пънді ла тоате мішкъріле шї пашії, карії се фак (спре ампъчѫіреа сѫ тѫрбѫрареа орієнтѫлуї, ціе сінгър проведінца), антрѫ адевър ноі авем чea маї кѫмпънітоаре прічінъ а фі кѫ окїї дескішї ла тот кърсѫл антъмплърілор. — Маї де кѫрнд німік нѫ поате фі маї інтересторіѫ шї маї лъціторіѫ де одрешкаре лѫмінъ асѫпра кѫзеї орієнталe, де кът Кѫвънтѫл міністрѫлуї Thiers ростіт ла 14 апріліе ан камера Паірілор. Францозілор плъкѫ прea мѫлт маніфестѫл міністрѫлуї, шї ноаз анкъ не поате плъчea. Тіерс антре алтеле ворбещe аша: „Доаъ антребърї сънт ан орієнт: антребареа деспре Константінопол шї антребареа деспре Ѫгіпт. — Ѫсте Константінаполѫл, кареле, кѫм се зіче, єсте амерінцат де кътрѫ Рѫшї. Ѫѫ мъ декїарасем деспре градѫл пънъ ан кът поате фі ачеастъ прімеждіе адевъратъ. Вете шї Ѫгіптѫл. — Ан прівінца кѫзеї де ла Константінопол ам спѫс, кѫмкъ ноі пънъ ла ѫн пѫнкт цінѫт пѫтеї фі аліаці Англіеї; анъ ан прівінца кѫзеї єгіптене ера маї греѫ а фі аліаці; качї ан ачеаста інтереселе францозещї шї єнглезещї, кѫм се зіче, сънт пънъ ла ѫн град одрекаре шіешї антротівітоаре. Ѫгіптѫл шї Сірія, каре се парѫ къ ар требѫї сънъ факъ доаъ жѫмътъцї а ѫнеї ампъръції ноаъ, домнеск амъндоаъ песте дрѫмѫл чел ноѫ ан орієнт, сънѫл персіеск шї арабіеск. — Англія бреа а скѫрта дрѫмѫл, шї а'шї сігѫрісі амъндоаъ кѫіле, каре дакъ нѫ ле аї амъндоаъ нѫ'цї фолосеск біне, дін прічіна ѫнтѫрілор пассате *); акѫм о кале акѫм чеа дълатъ требѫіе апѫкатъ. Ноі анкъ требѫіе сънe апъръм інфлѫїнца ноастрѫ ан марea медітеранъ; ноі авем інтерес, а домні аколо прін а ноастрѫ інфлѫїнцъ, дакъ нѫ шї токма прін а ноастрѫ пѫтере деадрептѫл. Аша дар, че се атінѫе де Ѫгіпт шї де Сірія, інтереселе ноастре сънт деосібіте де а ле Ѫнглезілор шї Англія ан кѫзъ ачеаста нѫ поате фі аліата Ноастрѫ. Аша, єсте адевърат, кѫмкъ ноі асѫпра челуї дін

*) Ѫнтѫріле пассате сѫ мѫсоане сънт ачелea, каре антре тропічї ан ѫнеле мърї маї стрънте сѫфлъ антр'о време хотърътъ а анблъї кътрѫ о парте, апоі ан ѫрмътоаріа време токма кътрѫ партea де потрівъ. Корабіерії требѫіе сѫ ле кѫноаскъ ачестea.

(Вязї фізіка).

bibv

тѫїꙋ пꙋнкт кꙋ Англіа не ѧмвоім десъвѫршіт, кꙋмкъ асꙋпра челꙋї де ал доілеа не ѧмвоім чеваш маї пꙋцін. Съ деа ачеаста прічінъ ла о пꙋртаре ѧнпротівітоаре? Дꙋмніавоастръ вецї ведеа, кꙋмкъ ачеастъ пꙋртаре требꙋіе съ фіе тот ꙋна. — Маї ѧнтѫї дескілінім ноі прімеждіа, ѧнкѫт се атінџе ачееа де Константінопол ші ѧнкѫт се атінџе де Вгіпт. Вꙋ нічї ла ꙋн пꙋнкт дін амѫндоаъ нꙋ о ціꙋ де амерінцътоаре; єꙋ нꙋ кред, кꙋмкъ Рꙋсіа кꙋџетъ а кꙋпрінде Константінополꙋл, ші нꙋ кред къ Англіа кꙋџетъ а кꙋпрінде Вгіптꙋл, ші ачестеа нꙋ ле кред дін ачел темеїꙋ, кѫчї, а кꙋпрінде ла о парте Константінополꙋл, ла алта Вгіптꙋл ар ѧнсемна атѫта, кѫт а прічінꙋі ръстꙋрнареа лꙋмії, прекꙋм ші ꙋна дін ачелеа лꙋпте, каре ноі де доазечї ші чінчї де анї нꙋ оам маї ажꙋнс, ші каре астъзї німе нꙋ аре плъчере а о маї ѧнчепе. — Ші де алтмінтрелеа, токма де с'ар ші афла вреꙋн дꙋх ѧнкꙋмътъторїꙋ, вреꙋн џенерал дін ачеї інімошї, вреꙋн Фрідерік каре съ вреа а'шї мърі статꙋріле сале, ачела нꙋ с'ар ѧнкꙋмъта а се арꙋнка ла о ѧнтрепріндере, аша плінъ де прімеждії, фъръ ка съ нꙋ каꙋте маї наінте ꙋн фелїꙋ де дрептате ла пърере, ꙋн стеамът де ачелеа, кꙋ каре ші чеї маї інімошї бърбацї воіеск а'шї нетезі амбіціа са, ꙋнꙋл ка ачела ѧнкъ нꙋ с'ар арꙋнка кꙋ пріпіре ші фъръ а ащепта дела ѧмпреџїꙋръріі нічї асꙋпра Вгіптꙋлꙋї нічї асꙋпра Константінополꙋлꙋї. Ѧнкꙋмътареа ар фі атѫта де маре, дрептꙋл натꙋрал атѫта де адѫнк бътъмат, ѧнкѫт ачелаш с'ар пꙋне ѧн прімеждіе де а ведеа ръскꙋлатъ ѧмпротіва са пе тоатъ лꙋмеа. — Дін норочіре тоатъ лꙋмеа єсте пентрꙋ паче; ачеаста єсте адевърата прічінъ, пентрꙋ каре пе лѫнгъ тот неажꙋнсꙋл ші неѫнцелеџереа діпломацілор Константінополꙋл ші Вгіптꙋл нꙋ се пꙋтеа пънъ акꙋма кꙋпрінде. Прілежꙋл єра бꙋн; ші тотꙋш Константінополꙋл нꙋ фꙋ кꙋпрінс ші нꙋ пꙋтеа фі кꙋпрінс. — Оаменії преа 'мъреск прімеждііле. Ачеа стъ ѧн натꙋра дꙋхꙋрілор, каре се кꙋпрінд кꙋ політіка, а пофті съ се ѧнтѫмпле чева; ѧнтѫмплъріле пентрꙋ дѫншії сѫнт о хранъ, ші дакъ ле пофтім, апої лесне ші кредем ла ачелеа. Пентрꙋ ачеаста оаменії пресꙋпꙋнеа, кꙋмкъ Константінополꙋл кꙋм ші Вгіптꙋл вор фі жърфіте вреꙋнеї ѧнкꙋрџерї; ѧнсъ фапта нꙋ мерџе аша іꙋте, ка пꙋтереа фантасіеї, ші Константінополꙋл нꙋ єсте ѧн аша прімеждіе, пе кѫт ар фі чінева аплекат а креде. — Прімеждіа нꙋ єсте де фацъ, ѧнсъ єа се поате аръта маї апроапе ѧн віїторїꙋ. — Че се атінџе де Вгіпт, єꙋ кред, ші нꙋ мъ департ дела ачеастъ кредінцъ, кꙋмкъ, де ші кꙋноск єꙋ інтереселе Англіеї ѧн Вгіпт, ачесте інтересе оаменії леаꙋ преа 'мъріт. Вꙋ кꙋноск де адевър, кꙋмкъ Англіа ла ѧнчепꙋтꙋл прічінеї маї пꙋцін єра ѧнсꙋфлецітъ де хімеріка пофтъ де а кꙋпрінде Вгіптꙋл, декѫт де мъніа ѧмпротіва Пашії, пентрꙋ къ ачеста бътꙋсе пе Сꙋлтанꙋл. — Каре єсте пъререа Францеї ѧн прівінца ачеаста? Франца нꙋ оаꙋ тъінꙋіто. Ва аꙋ зіс: Ноі воім а цінеа ѧмпъръціа тꙋрчеаскъ. Ѧнсъ кꙋ зічереа: цінере, нꙋ ѧнцелеџем ноі ачееа че єсте кꙋ непꙋтінцъ. Франца креде, кꙋмкъ а цінеа ѧмпъръціа тꙋрчеаскъ нꙋ поате ѧнсемна атѫта, ка тоате провінцііле, каре пе рѫнд с'аꙋ десфъкꙋт де кътръ єа, съ се реѫнтрꙋпезе іаръшї кꙋ дѫнса, чі Франц'а аꙋ крезꙋт, къ а цінеа ѧмпъръціа тꙋрчеаскъ ѧнсемнеазъ, а ѧмпедека десгінърї ноаъ; єа аꙋ крезꙋт, кꙋмкъ, дакъ лѫнгъ ѧмпъръціа тꙋрчеаскъ с'аꙋ рідікат о домніе ноаъ, каре легътꙋра де васал о рекꙋноаще, ші дакъ ѧн Вгіпт с'аꙋ пꙋтꙋт статорнічі маї біне о фінанцъ, о арміе декѫт ѧн Константінопол, ѧмпъръціеї тꙋрчещї с'ар фаче о адевъратъ ажꙋторінцъ, дѫндꙋї єї де аліат пе Паша дін Вгіпт. Франца креде, кꙋмкъ провінцііле кꙋпрінсе де паша сѫнт маї фолосітоаре ѧн мѫніле лꙋї, декѫт ѧн але Сꙋлтанꙋлꙋї; кѫчї Сіріа, спре пілдъ, ар сілі пе Сꙋлтанꙋл ла келтꙋіелї марї де банї ші де оаменї, ка съ окѫрмꙋіаскъ о провінціе, каре лꙋї маї ѧн ꙋрмъ іар алꙋнека дін мѫнъ, кѫнд ѧнтр'ачееа Паша, дакъ ачееа ва ремѫнеа ѧн мѫніле лꙋї, ва траџе дін ачееа банї ші оаменї дестꙋї, спре а о пꙋтеа біне стъпѫні. Франц'а аꙋ зіс, Франца зіче ѧнкъ ші ва зіче тотдеаꙋна, кꙋмкъ маї мꙋлт ажꙋтъ ла інтересꙋл де а пъстра ѧн фіінцъ ѧмпъръціа тꙋрчеаскъ, а ѧнтърі статꙋл ꙋнꙋї васал пꙋтернік, де кѫт а ѧнчерка съсе деа Сꙋзеренꙋлꙋї ачелꙋіаш ніще провінції каре єл нꙋ ле поате апъра. Франца аꙋ зіс ачеаста, ші єꙋ пофтореск ачееа пе ачест амвон, пентрꙋ къ єа тоате кѫтъ леаꙋ кꙋџетат, леаꙋ ші зіс тꙋтꙋрор кабінетелор. Ва н'ар фі десфъкꙋт статꙋріле Сꙋлтанꙋлꙋї; ачеаста ар фі фост о грешалъ; ѧнсъ ѧн зіоа, кѫнд сортеа хотържсе, ѧн зіоа, кѫнд пърцї де але ѧмпъръціеї се десгінасе, ѧн зіоа, кѫнд ꙋрсіта продꙋсе о пꙋтере ноаъ ѧн Вгіпт, єра маї біне а організа, а ѧнтърі пе ачеастъ пꙋтере; ачеаста єсте пъререа, каре Франца оаꙋ дескоперіт ѧн тоате времіле. Маї зік одатъ; єꙋ почїꙋ спꙋне ачеастъ політікъ дін амвон, пентрꙋкъ ноі ачееа оам спꙋс кꙋ асеменеа нефъцъріе тꙋтꙋрор кабінетелор; негоціацііле се поартъ акꙋма ѧн ѧнцелесꙋл ачеста; дакъ негоціацііле нꙋ не вор скоате ла кале, атꙋнчї Франца, кꙋм єꙋ маї зісесем, се ціне пꙋтернікъ дестꙋл, де а нꙋ се теме, а'шї мерџе пе ѧнсꙋш а са кале." — Кътръ капетꙋл кꙋвѫнтꙋлꙋї съꙋ Тіерс ферічеще аліанца францезо-енглезаскъ, арътѫнд прін пілде, кꙋмкъ де зече

biby

ані ѧнкоаче орі кѫте кѫзе ера а се хотѣрѫ прін арме, еле с'аѹ сѫвѫршіт прін міжлоаче де пачі. Аша спре пілдѫ аѹ фост кѫза олándo-белціка; аша асѹпра Спаніеі пѫтеріле поменіте н'аѹ веніт нічі ла о ѧмпăрекіре; аша кѫза Італіеі с'аѹ компѫс дѹпѫ аџіептаре." Пе ѹрмѫ ораторѹл адѹче ѧнаінте ѧнвіноваціріле, кѫ каре ѹніі дін францезі ші дін енглезі се мѫстрѫ ѧмпрѹмѫтат, сокотіндѹле ачелеа де прічіні ѧндестѹлате спре а фрѫнце поменіта аліанцѫ. Тіерс ѧнсѫ аратѫ, кѫ ѧнвіновацірі де ачелеа ѧн зіоа де астăзі пѹціп пот фаче. — кѹвѧнтѹл міністрѹлуі фѹ прііміт кѫ мѹлтѫ плăчере. Ѧнтрѹ адевăр ачел кѹвѧнт есте ѧн старе а апропіа катастрофа оріентѹлуі кătрѫ капетѹл сеѹ. Прін ачела лѹмеа се фаче кѹноскѫтѫ ѧнаінте време кѫ мăсѹріле, че Франца есте гата але апѹка, орі кѹм се вор скімба ѧмпрежіврăріле.

Віена.

Газета де Мілано дін 17 апр. кѹпрінде ачест' артікол: „Сѫ ціе, кѹмкѫ ѧмпăратѹл, кѧнд фѹ ѧнкоронат кѫ корона де фер, аѹ іертат пе чеі маі мѹлці дін сѹпѹшіі Сăі, карії фѹсесерѫ пăрташі ла комплотеле політічіці ѧн краіа ломбардо-венеціанѫ; кѹмкѫ ѧнкѫ атѹнчі нѫ фѹсерѫ тоці іертаці, біне дела ѧмпрежіврареа, кѹмкѫ еі нѫ се афла кѫ тоці ѧн ачеаш позіціе кătрѫ гѹверн.

— Дечі акѹма Маіестатеа Са, с'аѹ ѧндурат а ѧнгădуі слобоѧ режнтоарчере ѧн патріе ші ачелора карії дін поменіта прічінѫ фѹсесерѫ осіндіці ін contumaciam саѹ ісгоніці дін царѫ, дакѫ еі вор чере ачеаста, пе лѧнгѫ каре ачестор дін ѹрмѫ лі се дѫ ші дрептѹл де четăцеан аѹстріак. Спре ачест скоп с'аѹ гătіт требѹінчоаселе орѧндуелі атѫта кѹвенітелор дерегătоріі ѧн лонтрѹ, кăт ші ла к. к. солії ѧн цăріле стреіне."

Германіа.

Дѹпѫ ціріле дела 5 апр., дін Дѹкатѹл Баден, полоніпор, карії петречеа аічі, лі с'аѹ дат пасѹріле, кѫ ачеа порѹнкѫ, ка еі ѧн доаѫ зіле сѫ се депărте. Доарѫ ачеаста нѫ се ѧнтѧмплѫ дін прічіна венірії марелуі прінц моштеніторіѹ а Рѹсіеі. — Газета ѹнів: дін Лаіпціг прін о порѹнкѫ а міністеріѹлуі Саксоніеі есте опрітѫ. — Ѧн 12 апр. мареле прінц ал Рѹсіеі ажѹнсе ѧн Дармштадт — ші, ла 16. апр. Ѧ. С. прінцеса Маріа де Хесен се фѫкѹ логодніка Ѧ. Сале ѧмпăрăтіцеі алуі Александрѹ марелуі прінц дін Рѹсіа.

Бріганіа маре.

Ѧн 14. апр, с'аѹ пропѹс ѧла амѧндоѫ каселе де парламінт о порѹнкѫ а сфатѹлуі де таінѫ дін 3. апр. ѧнтрѹ каре се зіче кѹмкѫ, дѹпѫ че Маіестатеа Са недрептă пѹртаре а ѹнор дерегătорі а ѧмпăратѹлуі дін Віна кătрѫ дерегătоріі ші сѹпѹшіі Маіестăціі Сале оар фі жѹдекат, ші дѹпѫ че М. Са ар фі дат порѹнкѫ а чере сатісфакціе ші деспăгѹбіре дела гѹверніѹл кінезілор; фііндкѫ маі ѧнколо прічіна пофтеще, кă, спре а доваѫнді о асеменеа сатісфакціе ші деспăгѹбіре, корăбіі, басе ші мърфі, де але ѧмпăратѹлуі кінезеск ші а сѹпѹшілор лăі, сă се ціе сѹпт пазѫ дін партеа Бріганіеі; кă, декѹмва гѹверніѹл кінезілор о'ар траце де а да сатісфакціе ші деспăгѹбіре, корăбіілe ші мърфіле кѫ кінѹл аратăт опріте, сă се ія ші сă се вѫнде, дѹпѫ кѹм М. Са ва біневі а хотărѫ: аша М. Са дѹпѫ цѧнѹтѹл сфат де таінѫ порѹнчеще, кă шефіі корăбіілор бріганіче, тоате корăбіілe, баселе де плăтіт ші аверіле, каре ар фі а ѧмпăратѹлуі дін Кіна, саѹ а сѹпѹшілор лăі саѹ а алтора ѧн вредна дін цăріле ші цѧнѹтăріле Кінеі, сă ле опреаскѫ ші сă ле дăкѫ ла порт, ші декѹмва поменіта маі сѹс деспăгѹбіре н'ар ѹрма, атѹнчі ачелеа сă фіе тракtате дѹпѫ жѹдеката трібѹналулуі де адміралітате.

Рѹсіа.

Дѹпѫ ціріле дела 9 ші 10 апріліе, фелдмарăлуі Перовскі аѹ ажѹнс ѧнтре недескріте грелтăці пѧнѫ ла Ѹмба, ѹнде оціріле аѹ ѹн депо маре де хране требѹінчоасе. Крăнченуа цір, кареле кăте одатѫ тречеа песте 25 градурі ромѹріане, Запада ші вѧнтѹріле дін ачеле пѹстіетăці, прін каре Рѹшіі се опінтеа а стръбате ѧн Ківа ші а о робі пе ачеа, меаѹ фѫкѹт ачестора стрікăрі марі фоарте. Дін опт міі де кămіле, каре ера чел де кăпетеніе ажѹторіѹ де рăсбоіѹ ѧн ачелеа цărі, жѹмătăте аѹ періт де фоаме. Перовскі се афлантă сă сосеаскă кăт маі кѹрѹнд ла Ст. Петерсбѹрг. Елементеле сѧнт брăшмаше кѹмпаніте а омѹлуі, кѧнд ачеста се ѧнкѹмătă а да пе дін'трегѹл пепт кѫ ele.

Професорѹл ші весті тѹл фізік дін Ст. Петерсбѹрг Іакобі (нăскѹт ѧн Борѹсіа), пінтрѹ фрѹмоаса ші прегмѹлат фолосітоарея са афларе а електро-магнетісмѹлуі прііміце дела М. Са ѧмпăратѹл рѹсеск доаѫ чінчі міі рѹбле де арцінт ка онораріѹ, сѹпт ачеа кондіціе, ка ѧнсѹші сă дea о деплінă дескріере а інвенціеі сале ші сă арате кѹм се поате фолосі електро-магнетісмѹл маі біне спре а топі мѹталѹ ші а продѹче формеле

bjbv

ші моделе челе маї фрȣмоасе де кіпȣрї анȣміт ѧн арамъ, де каре кȣ мѫнъ оменеаскъ нȣ се пот лȣкра.

Щірї комерчіале.

Александріа 27. март. Магазіїле Пашії аічї ші ѧн Атфе цін ѧн лонтрȣл лор 250,000 ардепе (мъсȣрї) де бȣкате, ші нȣ вреа але вінде маї єфтін де 50 піастрії ардепȣл. Ѧн Росета ші ѧн Даміета зак 80—90,000 ардепе де ȣрез, каре се прецȣіеще апроапе ла 1,200,000 талерї; дін бȣмбак аре 45,000 балȣрї гата (кѫте 2 ф. арџ.); ѧн Каіро стаȣ гата манȣфактȣре де бȣмбак ѧн прец ка де 200,000 талерї, че царъ богатъ Вгіптȣл! Кѫт є сȣпт, ші тот маї аре!

Ѧн Хамбȣрг пе ла 17. апр., се тот маї віндеа бȣкате мȣлте пентрȣ Франца; ѧн Англіа прецȣл бȣкателор є скъзȣт: ѧн Хавре аȣ сосіт бȣмбак мȣлт фоарте анȣміт дін Амеріка. Ачелаш се вінде, ѧнсъ нȣ преа скȣмп.

Обреїї ѧн Дамаск.

Сърачї обреї ші тоцї карії аȣ ачееаш соарте кȣ воі, пънъ кѫнд ѧнкъ, пънъ кѫнд!

Нȣ фъръ сімцемѫнт де ѧнгрозіре четім ші скріем деспре ачеа катастрофъ, каре трекȣ де кȣрѫнд песте общеа обреілор дін Дамаск, ѧнвіновъцітъ кȣ недрептȣл. — Ла 5. февр. а. к. ȣн преот католік, каре де 40 анї петрекȣсе ѧн Дамаск, слȣжінд деодатъ ші ка дофтор, се фъкȣ невъзȣт ѧмпреȣнъ кȣ слȣжіторїȣл съȣ. Ѧн зіоа ȣрмътоаре ѧнчепȣръ маї мȣлцї крещінї а спȣне, кȣмкъ єї пе ачел преот лар фі възȣт ла ȣн барбіер обреȣ; пе ачеста ѧл ші трасеръ ѧннаінта пашії, ȣнде біетȣл пе лѫнгъ алте тортȣрї че і с'аȣ фъкȣт, къпътъ 500 беце, ѧнтре дȣрерї маї реле де кѫт ѧнсȣшї моартеа. Ѧнтре ачесте тірънії крезѫнд барбіерȣл, къ бъгѫнд пе алції ѧн невоіе, ва скъпа ші єл ѧнсȣшї, дъдȣ ѧннаінте пе шапте Їсраеліцї дінтре чеї маї авȣцї, кȣ ачел адаос, кȣмкъ ачещіа іар фі дат лȣї 300 піастрії пентрȣ ȣчідереа попії, ал кърȣї сѫнџе єра съ'л ѧнтребȣінцезе ла фръмѫнтареа азімелор де пащї. Поменіції фȣсеръ прінші ѧндатъ. Апелаціа лор ла кȣвінтеле біблієї ші а талмȣдȣлȣї, ѧнтрȣ каре леџеа мозаікъ опреще апріат мѫнкареа де орї че сѫнџе а вреȣнеї віецȣітоаре, кȣ атѫта маї вѫртос лȣкрȣ кȣмпліт — мѫнкареа де сѫнџе оменеск, нȣ ле фолосі німік; єї фȣсеръ арȣнкацї ѧн темніце ші ѧн кътȣшї де фер, ші пе тоатъ зіоа кȣ фелїȣрімї де кінȣрї тірънїцї. Маї тѫрзіȣ с'аȣ маї адȣс ла прінсоаре ші алцї обреї, ѧнтре ачеіа треї рабінї. Ѧнсъ тоцї ачещіа дȣпъ тоате тортȣріле респȣнсеръ кȣ інімъ, кȣмкъ де ар фі адевъратъ ачеа клеветъ асȣпрітоаре, ка ші кȣм обреїї ар ѧнтребȣінца сѫнџе де крещін ла азіме, ачеаста ар ста скрісъ ѧн врео карте де а ле лор. *) Тоцї прȣнчії школеї обреещї фȣсеръ лȣацї ла прінсоаре ші ферекацї ѧн ланцȣрї кȣ нъдежде, кȣмкъ ачещіа де фрікъ бор дестъінȣі фаптеле пърінцілор; ѧн 24 чеасȣрї лі се да о бȣкъцікъ де пѫне ші апъ, іар мамелор нȣ ле єра слобод а ѧнтра ла дѫншії. Ȣн Ісраеліт, каре се маї афла слобод, пъшінд ѧннаінтеа Пашії, кȣ кȣџет де а доведі абсȣрдітатеа ѧнвіновъціреї, че заче асȣпра обреілор ка о ръмъшіцъ а мінчȣнілор скорніте ѧн веакȣріле де міжлок, трасе асȣпра са кінȣрї неащептате. Каселе пѫрѫцілор леаȣ дърѫмат, кȣ нъдежде, къ бор афла ȣндева трȣпȣрї де але крещінілор, ѧнсъ черчетъторії възѫндȣсе ѧншелацї, сȣпȣсеръ пе ненорочіції обреї ла кінȣрї ші маї кȣмпліте. Ѧн ноаптеа дін 18 спре 19 февр. ȣн жȣне ісраеліт фȣ оморѫт кȣ бътаіеа де беце. Дін тоатъ мъртȣрісіреа лор н'аȣ єшіт ла лȣмінъ нічї о фаптъ вреднікъ де осѫндъ. Тот че аȣ кѫщігат Паша, фȣ, къ барбіерȣл ші ѧнкъ ȣн алт обреȣ, ка съ скапе де тірънїе, аȣ трекȣт ла леџеа мохамеданъ. Mentietur qui ferre poterit, mentietur qui ferre non poterit Чеї прічепъторї ѧші даȣ пъререа кȣ тоції, кȣмкъ тот процесȣл ачест крѫнчен асȣпра обреілор аȣ фост о спекȣлаціе де а стоарче банї дела дѫншії, іар пе попа чел крещінеск лаȣ цінȣт ѧнсȣш Паша аскȣнс ла ȣн лок ȣндева.

Токма аша єра ѧнвіновъціцї крещінії ѧн веакȣріле челе дін тѫї де кътръ пъгѫнї, ка ші кȣм єї ар жъртфі Хрістосȣлȣї съȣ ѧн сф. кȣмінекътȣръ кȣ сѫнџе де а прȣнчілор сȣгъторї; ші апої, ѧн зілеле ноастре, ла анȣл 1840, крещінії доаръ нȣ воіеск а'шї ісбѫнді! Ȣнде ръмѫне сънътосȣл морал, блѫнделе ѧнвъцътȣрї а мънтȣіторїȣлȣї лȣмії, ȣнде стъ кълкатъ вреднічіа (dignitas) натȣреї оменещї? Даскале, чіне єсте деапроапеле нострȣ? Самарітеанȣл, єлінȣл, домнȣл, робȣл?!

*) Везї картеа Левіцілор Кап 17 стіх 14, ȣнде Моїсі опреще мѫнкареа сѫнџелȣї дін тот трȣпȣл че віецȣіеще.

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. ЕДІТОР ЇОАН ГЪТТ.

biby